

Az MKBT Északmagyarországi Területi Osztály 1975. évi
beszámolója

Az MKBT Északmagyarországi Területi Osztály munkájára az 1975. évben már a rendszeres tevékenység volt jellemző, ami megmutatkozik a foglalkozások, táborok, tudományos- és feltáró tevékenységében is.

Taggyűlés: szeptember 23-án küldöttválasztó közgyűlés, ezután klubnap. A klubnapon a nyári kutató táborokról vetített képes beszámoló előadások hangzottak el.

Vezetőségi ülések

1. Január 21.
  1. 1975. I. negyedév munkájának megbeszélése
  2. Szpeleológiai tanfolyam
2. Március 11.
  1. Borsodi Műszaki Hetek megbeszélése
  2. A XX. Barlangnap előkészítése
3. Május 13.
  1. Nyári táborok programjának megbeszélése
  2. A Lengyelországba utazók névsorának eldöntése
4. Június 9.
  1. A XX. Barlangnap előkészítése
  2. Vezetőségi ülések határozatainak végrehajtási megvitatása
5. Augusztus 12.
  1. A XX. Barlangnap programjának megbeszélése
6. Szeptember 23.
  1. 1975. IV. negyedév előadóüléseinek megbeszélése
  2. 1976. évi előzetes munkaterv összeállítása
7. November 25.
  1. Évzáró klubnap titkári beszámolójának megbeszélése
  2. Jutalmazások

Nagyrendezvények

1. Beszivárgás karsztos területen (anként) május 12.

A Borsodi Műszaki Hetek keretén belül a MHT Hidrogeológiai Szakosztályával közösen

Program:

1. Karsztba történő beszivárgás meghatározásának problémái. Előadó: dr. Böcker Tivadar osztályvezető, a műszaki tudományok kandidátusa, VITUKI.

2. Barlangi csepegésvizsgálatok a beszivárgás meghatározásához. Előadó: Lénárt László, okl. geológusmérnök, OFKFKV

3. Beszivárgás százalék számítása vízháztartási egyenlet alapján. Előadó: Tóth József geológusmérnök, műszaki, gazdasági tanácsadó, NIM (elmaradt)

4. Vízháztartási egyenlet tényezőinek vizsgálata a Kis-fennsíkron végzett mérések alapján. Előadó: Domonyik Ferenc, Mészáros Károly okleveles geológusmérnökök, ÉVIZIG

5. Javaslat a beszivárgási hányad meghatározására, csapadék, karsztvízszint, forráshozamok összefüggése alapján. Előadó: dr. Juhász András főgeológus, a földtani tudományok kandidátusa, Borsodi Szénbányák.

Az előadások anyaga kivonatossan a szakirodalomban megjelenik.

2/ "Baradla 150" nemzetközi konferencia, augusztus
(A Területi Osztály a megye területén kapcsolódott be a rendezvény lebonyolításába.)

Előadás:

Lénárt László: Klimatológiai vizsgálatok a Létrási-vizesbarlangban

3/ XX. Miskolci Barlangnap

Dr. Láng Sándor elnök megnyitója után 6 szakmai előadást tartottak a Bükk-hegységben végzett tudományos, kutató és feltáró munkáról.

1. Dr. Dénes György: A Bükk-hegységben végzett tuciumos vizsgálatok eredményei

2. Borbély Sándor: Bükki karsztvíz összefüggésvizsgálatok eredményei

3. Dr. Bársonyos Jenő: A Bükk-hegység karsztvízvédelme a környezetvédelem tükrében.

4. Dr. Kordos László: Az elmúlt évek őslénytani kutatásainak eredményei

5. Mészáros Károly: A bükki kataszter helyzete a leg-
újabb feltárások tükrében
6. Dr. Juhász András: Összefoglaló az Északmagyarorszá-
gi Területi Osztály szakmai tevékenységéről

Délutáni program:

A "Herman Ottó" Karszt- és Barlangkutató Csoportnak dr. Láng Sándor elnök az 1974. évi eredményes - kutató és tudományos munkájáért a "Vass Imre" emléklapot adományozta.

Az Északmagyarországi Területi Osztály a tagjainak meghirdetett fotópályázat díjait kiosztotta.

Utána került sor a barlangkutató csoportok beszámolóira. Közben meg lehetett tekinteni az "Ady Endre" Művelődési Házban rendezett barlangi - fotó, térkép, ásvány - kiállítást. Az egy hétig nyitva tartandó kiállításnak igen sok látogatója volt.

Esti program:

Közös vacsora Létrástetőn, közben a "Barlangi ügyességi verseny" zajlott le. A versenyt a "Marcel Loubens" Barlangkutató Szakcsoport szervezte és bonyolította le. A csoport által felajánlott Vándorkupát a Kazincbarcikai "Bükk" Barlangkutató Csoport nyerte.

Éjszakai program:

Barlangi turák a Bolhási-viznyelő- és Létrási-vizesbarlangba.

Augusztus 31-i program:

Felszíni turaprogramok:

Kis-fennsiki nagytura: vezető dr. Kordos László

Borókás töbrök, Létrástető, közepes tura: vezető Mészáros
Károly

Barlangi turák: Létrástetői-viznyelő-barlang

Bolhási-viznyelő-barlang

Borókás II. zsomboly

A két napos rendezvénynek 114 magyar és 30 külföldi résztvevője volt.

Előadások

Január 31.

Szeremley Szabolcs: A bükki természetvédelmi tábor szakmai eredményei.

Mészáros Károly: Az Aqua-expedíció az eredmények tükrében. Beszámoló, értékelő előadások a Bükk-hegységben végzett nyári kutatási eredményekről.

Február 20.

Lénárt László: Földtani és tektonikai vizsgálatok a Létrási-vizesbarlangban.

Fabók Zoltán: Kis-fennsiki kutatások

Március 25.

Dr. Bársonyos Jenő: Az 1974. évi barlangi árvizek hatása a karsztviz minőségére.

Dr. Juhász András: Javaslat a karsztosodás mértékének meghatározására a felszíni morfológia alapján.

Április 15. MHT Hidrogeológiai Szakosztályával közösen

Vass Béla: Mecseki karsztvizek viztározási kísérletek.

Hárs Ferenc: Karsztvizkutatás Közél-Keleten (diavetítéssel).

Lénárt László: Tudományos barlangkutatás (Speleológiai előadássorozat VII. rész).

Május 15. A "Herman Ottó" Karszt- és Barlangkutató Csoport szervezésében

Dr. Kordos László: Ásatások a Bükkben.

Május 28.

Sebestyén István - Gyöngyö László: II. Tatra expedíció (vetített képek beszámoló).

Gyenge Lajos - Mészáros Károly - Molnár László: A vártetői barlang kutatása (Kutatástörténet, a barlang ismertetése, végzett vizsgálatok, dokumentáció, a kutatás lezárása).

November 11.

1. Majoros Zsuzsanna - Lénárt László: Cseppkövesedés a Létrási vizesbarlangban

2. Szombathy Zoltán: Király-zsomboly, Istvánláp

3. Boldog Ilona: Vizbiológiai vizsgálatok

November 27. Évzáró Klubnap az MHT Borsodi Csoportjával közösen.

1. MHT Borsodi Csoport titkári beszámoló (dr. Fázold Ádám)

6721

2. MKBT Északmagyarországi Területi Osztály titkári beszámolója (Mészáros Károly)
3. MHT pályázatok értékelése, díjkiosztás (Szlabóczky Pál)
4. Szlabóczky Pál: Szibériai hidrológiai tanulmányut (vetítetttképes előadás)
5. Szikszai Gyula: Iráni utibeszámoló (vetítetttképes előadás)

November 28. A Nyiregyházi Főiskola Barlangkutató Csoportja rendezésében

1. Mészáros Károly: Hazai és külföldi barlangkutató
2. Dr. Kordos László: Barlangi ásítás (vetítetttképes előadások)

December 16.

1. Elek Izabella - Majoros Lászlóné: A mikrotektonika szerepe a karsztos oldódásban
2. Mészáros Károly: Lengyel Tátra (vetítetttképes előadás)

Táborok

Tavaszi tábor:

A "Herman Ottó" Karszt- és Barlangkutató Csoport 4 napos Borókás tábora a Rimaszombati Barlangkutató Csoporttal közösen, ahol feltáró, adatgyűjtő munka történt és a Nagy-Hársas feltérképezése.

Nyári táborok:

1. Kis-fennsiki tábor MKBT Északmagyarországi Területi Osztály a MÁFI Muzeumi Osztály támogatásával

Résztevő csoportok: MÁFI Muzeumi Osztály

"Herman Ottó" Karszt- és Barlangkutató Csoport

Miskolci Bányász Barlangkutató Csoport

Nyiregyházi Főiskola Barlangkutató Csoport

"Bükk" Barlangkutató Csoport

- A tábor feladata:
1. Ásítás a Kölyuk II. sz. barlangban
  2. Feltáró tevékenység
  3. Tudományos tevékenység, meteorológiai állomás, klimamérések

4. Adatgyűjtő tevékenység

A tábor eredményéről szakmai jelentés készült.

2. Nagy-fennsiki tábor Marcel Loubens Barlangkutató Szakcsoport rendezésében

Program:

Tudományos adatgyűjtő tevékenység a Létrási-vizesbarlangban. Térképező, dokumentáló tevékenység a Vesszős-gerinci barlangban és a Király-zsombolyban.

Feltáró tevékenység Bánkuton.

A tábor fotódokumentációs tevékenységéről jelentés készült.

3. Nagy-mezői tábor

A Papp Ferenc Karszt- és Barlangkutató Csoport tevékenysége a Nagy-mezői zsombolyban.

Őszi tábor:

Az MKBT Északmagyarországi Területi Osztály az MHT Hidrogeológiai Szakosztályával közösen tábort szervezett a Kis-fennsikonon.

Résztevő csoportok: "Herman Ottó" Karszt- és Barlangkutató

Csoport

Nyiregyházi Főiskola Barlangkutató Csoportja

A nyári tábor feltáró- és adatgyűjtő tevékenységének folytatása. A tábor eredményéről szakmai jelentés készült.

Tudományos munkabizottságok tevékenysége

A tudományos munkabizottságok közül kiemelkedik a kőzetek kémiai összetételével és mikroszkópi vizsgálatával foglalkozó Majoros Lászlóné és Elek Izabella tevékenysége. Munkájukról december 16-i előadóülésen számoltak be.

Vizek összetételével, biológiai vizsgálatával, szennyezettségével foglalkozik egy különálló munkabizottság. Előadás hangzott el Boldog Ilona: Vizbiológiai vizsgálatok címmel.

A vízkémiai vizsgálatokról 1976-ban Majoros Lászlóné számolt be.

Az eddig külön végzett vizsgálatokat összevont munkabizottság végzi.

6721

Eredményes munkát végzett a klimatológiai munkabizottság Hanusz Árpád szakmai irányítása mellett.

Karszthidrogeológiai munkabizottság főleg forráshozamok, forrásjellemzők mérésében, forrásjellegek meghatározásában végzett adatgyűjtő munkát.

A kataszteri munkabizottság tevékenységével a bükki barlangok neve és helymegjelölése lett összegyűjtve, mintegy 450 barlang vált ismertté.

Csoportok tevékenységének értékelése

Az Északmagyarországi Területi Osztály keretében 6 barlangkutató csoport működik.

1. "Herman Ottó" Karszt- és Barlangkutató Csoport

A csoport nagyarányú kutató tevékenységet folytatott Borókástöbrök térségében, az Ilona-kuti-barlangban, Bányabükk területén és Kis-fennsíkron. Legnagyobb feltárása a Borókás IV. zomboly. Az év folyamán 2 tábort szervezett és egyben vett részt. A Barlangnap és kiállítás szervezésében, lebonyolításában a legtöbb munkát végezte. Több csoporttal tart kapcsolatot, a feltáró, kutató tevékenység kölcsönös volt. Közös táborban vettek részt a lengyel Krakkói Egyetem Klubjának Barlangkutató Csoportjával, a Tátrában. A szlovák Rimaszombati Barlangkutató Csoporttal a derencsényi karsztban. A csoport tudományos, térképező, dokumentáló tevékenysége kiemelkedő.

2. Kazincbarcikai "Bükk" Barlangkutató Csoport

A csoport feltáró tevékenységet folytatott a Katowice-zombolyban, ahol bejutottak a cseppkövekben gazdag 2-40 m-es terembe. Feltárták a 25 m mély Lófő-barlangot. Részt vettek a Kis-fennsíkron rendezett táborban. Kapcsolatot tartanak a katowicei Barlangkutató Csoporttal. Eredményesen szerepeltek a Barlangnap rendezvényein, a fotópályázaton 1-3 díj, az ügyességi versenyen az I. helyezés az övék lett.

3. MEAFC "Marcel Loubens" Barlangkutató Szakcsoport

Feltáró tevékenységük kiterjedt a Bánkúti-nyelőre, Savósvölgyi rombarlangra, Vesszős-gerinci barlangra, Borókás töbrök térségére és a létrástetői-barlangokra. A feltáró munkában közös tevékenységet folytattak a budapesti és debreceni

6721

rcsoportokkal. Kiemelkedő munkát végeztek a tudományos barlangkutatásban, eredményeikről több alkalommal beszámoltak az előadóüléseken. Nemzetközi kapcsolatuk a lengyel "Boby" klubbal és a szlovák rimaszombati "Explózia" Barlangkutató Csoporttal van. Több alkalommal fogadtak külföldi barlangkutatókat. Táboruk Bánkúton feltáró és adatgyűjtő vándortábor létrástetői központtal. A csoport egy része aktívan kivette részét a XX. Miskolci Barlangnap szervezésében.

A Szakcsoport az MKBT Északmagyarországi Területi Osztály által rendezett barlangi fotópályázaton elnyerte az Ady Endre Művelődési Ház különdíját, fekete-fehér képpel. Dia kategóriában az 1-3. helyezéseket érte el.

A TIT-ben három előadás hangzott el a Marcel Loubens Barlangkutató Szakcsoport rendezésében:

November 12.

Gábori Miklós: Ősemberek, ásatások.

November 24.

Jakucs László: Kutatóúton a világ legnagyobb gipsz barlangjában.

December 17.

Nagy Sándor: Baradla barlang.

4. Miskolci Bányász Barlangkutató Csoport

A csoport névlegesen tevékenykedett, szervezett barlangkutatást nem folytatott. Munkájuk szórványos, az adatgyűjtő tevékenység volt a Kis-fennsík szíjében, feltárást végeztek a Szivárvány-barlangban. Kositzky József vezetésével a csoport egy része résztvett a kis-fennsík tábortáborban.

5. Nyiregyházi Főiskola Barlangkutató Csoportja

A csoport tevékenysége főleg barlangklíma mérésekre irányult. Két alkalommal végeztek 24 órás mérést a Kőlyuk I.sz. barlangban, Udvarkőn és a Felső-forrási II.sz. barlangban. Résztvettek a kis-fennsík nyári és őszi táborban, ezenkívül a szlovák Rimaszombati Barlangkutató Csoport vendégeként a derecsényi karszton. A főiskola a Herman napokon előadássorozatot tartott.

6. NME TDK Karszthidrológiai Szakcsoport

A csoport ősszel kérte felvételét a MKBT-be és egyben az Északmagyarországi Területi Osztályba.

Feltáró tevékenységük az István, - Király, - Istvánlápá,
- Fekete-barlangokra és az Egyetem-töbörre terjedt ki. Ez év-
ben tárták fel a 150 m mély, közel egy kilométer hosszúságu
dolomitban képződött Fekete-barlangot. A nyár folyamán kéthe-
tes tábort szerveztek, munkájuk nagy része az Istvánlápá továb-
bi kutatására irányult.

A helyi sajtó 14 alkalommal számolt be a csoportok felfe-
dező és kutató tevékenységéről.

Az Északmagyarországi Területi Osztály a rendelkezésre
álló pénzkeretből a kiemelkedő munkát végző barlangkutatókat
jutalomban részesítette.

Mészáros Károly